

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2307

Vragen van het lid **Kuiken** (PvdA) aan de minister van Infrastructuur en Milieu over *misstanden bij rijsscholen* (ingezonden 3 april 2013).

Antwoord van minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus** (Infrastructuur en Milieu), mede namens de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 21 mei 2013). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 1951.

Vraag 1

Bent u bekend met de uitzending van Kassa over de misstanden bij rijsscholen?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) nog steeds bezig met het opleiden van nieuwe instructeurs en het begeleiden van startende rijsschoolondernemers? Zo ja, vindt u dat in het licht van het huidige aanbod van rijsscholen verstandig?

Antwoord 2

Het UWV geeft aan dat op basis van overzichten van ingekochte opleidingen, er geen sprake is van bovenmatige inkoop van opleidingen rijinstructeur. In algemene zin is het aantal ingekochte opleidingen en re-integratietrajecten vanaf 2011 (sterk) afgenomen omdat er geen Re-integratiebudget WW meer beschikbaar is. Vanaf begin 2012 zijn er dan ook geen opleidingen rijinstructeur meer ingekocht voor klanten met een WW-uitkering.

Voor uitkeringsgerechtigden met een arbeidsbeperking (WIA, Wajong) kan nog wel re-integratiebudget worden ingezet. Recente cijfers voor specifiek de rijsschoolbranche zijn niet beschikbaar. In de periode 2008 tot begin 2011 ging het op basis van bij UWV bekende cijfers om ongeveer 30 uitkeringsgerechtigden met een arbeidsbeperking die als zelfstandig rijsschoolhouder of in loondienst aan de slag zijn gegaan.

Een uitkeringsgerechtigde heeft ook de mogelijkheid om als zelfstandige te starten. Als deze mensen kiezen voor het beroep van zelfstandig rijinstructeur,

¹ Kassa, 23 maart 2013

beoordeelt het UWV de onderbouwing van de bedrijfsplannen, maar dient zij de beroepskeuze van de cliënt te respecteren.

Vraag 3

Deelt u de mening van de rijnschoolbranche dat er meer aandacht moet komen voor het ondernemen in de opleiding van rijnschoolinstructeurs?

Antwoord 3

Ik deel niet de mening dat er meer aandacht moet komen voor het ondernemen in de opleiding van rijinstructeurs. De examens van rij-instructeurs zijn gericht op het kunnen geven van kwalitatief hoogwaardige rijlessen. Ondernemerschap vereist een ander soort vakmanschap. Hiernaast willen lang niet alle rij-instructeurs zelfstandig ondernemer worden. Voor degenen die dat wel willen worden zijn er speciale ondernemersopleidingen tot rijnschoolhouder. Daarin wordt uitgebreid ingegaan op de bedrijfsvoering en het ondernemerschap met betrekking tot de kleine of middelgrote rijnschool. Zo biedt bijvoorbeeld de VerkeersAcademie de Ondernemersopleiding Rijnschoolhouder aan, die exclusief is erkend door de rijnschoolafdeling van de Bovag.

Vraag 4

Deelt u de mening dat de kwaliteit van rijnscholen inzichtelijker moet worden en dat het toezicht op rijnscholen aangescherpt moet worden? Welke rol kan het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) spelen in het versterken van het toezicht op en het daarmee aanpakken van de misstanden in de rijnschoolbranche?

Antwoord 4

De markt van de rijnschoolbranche is een vrije markt. Zaken als bijvoorbeeld prijsbepaling en het aantal rijnscholen zijn aan de markt. Er zijn tal van activiteiten die de kwaliteit van rijnscholen inzichtelijk maken: Ik stel eisen aan rij-instructeurs, deze zijn wettelijk vastgelegd in de WRM. Er zijn eisen aan de examens om (1) rij-instructeur te worden en aan de examens om (2) rij-instructeur te blijven. Het Innovam Branche Kwalificatie Instituut (IBKI) verzorgt de examens voor rij-instructeurs en publiceert het register van bevoegde rijinstructeurs. Rijnscholen die zijn ingeschreven bij het CBR werken volgens de regels in de inschrijvingsovereenkomst en het vademecum voor rijnschoolhouders. In deze overeenkomst hebben de rijnschoolbranche en het CBR nauwkeurig vastgelegd wat de rijnschool en het CBR van elkaar mogen eisen en verwachten, in het belang van hun gezamenlijke klanten. Zo moet een rijnschool onder andere een origineel uittreksel uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel en een kopie van de WRM-bevoegdheidspas inleveren. Ook zijn de rechten van de ingeschreven rijnschool en de aansprakelijkheid hierin geregeld. Om inzicht in de kwaliteit van rijnscholen te krijgen publiceert het CBR de slagingspercentages van de ingeschreven rij-opleiders ieder kwartaal op rijnschoolgegevens.nl. Op deze site staan de slagingspercentages van de bij het CBR ingeschreven rijnscholen van de voorgaande vier kwartalen. Ook geeft het CBR op haar site concrete handreikingen aan mensen die op zoek zijn naar een rijnschool. Dit doen zij in de vorm van een concrete lijst met vragen die betrekking hebben op de lessen, lesvoertuigen, tarieven, instructeurbevoegdheid en regels voor rijnscholen. Naast deze activiteiten vanuit de overheid vind ik het belangrijk dat de branche zelf initiatieven ontplooit zodat de kwaliteit van rijnscholen inzichtelijker wordt en de consument het vertrouwen in de rijnschoolbranche weer terugwint.

Vraag 5

Kunnen andere aspecten dan slagingspercentages, bijvoorbeeld de klanttevredenheid, meegenomen worden in de kwartaalpublicaties van het CBR, zodat de klant meer inzicht krijgt in de kwaliteit van de rijnschool?

Antwoord 5

Het CBR is door mij belast met een verkeersveiligheidsstaak: het beoordelen van de rijvaardigheid en medische geschiktheid van bestuurders en de vakbekwaamheid van professionals in transport en logistiek. Het bepalen van

de kwaliteit van een rijkschool door middel van de klanttevredenheid hoort niet tot de taak van het CBR. De publicatie van de slagingspercentages van de ingeschreven rijopleiders is bedoeld als informatie voor de kandidaat-bestuurders.

Vraag 6

Welke organisaties (bijvoorbeeld de Autoriteit Consument en Markt) houden zich bezig met het aanpakken van misstanden in de rijkscholenbranche?

Antwoord 6

Er zijn diverse organisaties die zich bezig houden met het aanpakken van misstanden in de rijkschoolbranche.

Zoals ik in mijn brief aan uw Tweede Kamer op 13 december 2012 heb aangegeven zet de Belastingdienst extra capaciteit in om rijkscholen fiscaal te controleren en bewust frauderende rijkschoolhouders krachtig aan te pakken. Dit naar aanleiding van een analyse waaruit bleek dat ongeveer 20% van de rijkscholen minder omzet aangeeft dan verwacht zou mogen worden.

De politie houdt toezicht op de veilige verkeersdeelname door lesauto's en kan besluiten om nader onderzoek te laten doen naar de vakbekwaamheid van rijinstructeurs.

Op grond van artikel 21 van de Wet Rijonderricht Motorrijtuigen kan IBKI de WRM lesbevoegdheid van een rij-instructeur intrekken: dit na een melding door de politie en een toets door IBKI op vakbekwaamheid. Hiernaast mag het IBKI de WRM bevoegdheid niet verlengen als de bijscholing niet op tijd met voldoende is afgelegd.

Hiernaast kunnen consumenten via ConsuWijzer, het overheidsloket van toezichthouder Autoriteit Consument en Markt (ACM), klachten en vragen indienen. ConsuWijzer registreert iedere vraag en klacht. Zo komen signalen rechtstreeks bij ACM als toezichthouder terecht en kan ACM vervolgens zelf bepalen met welke signalen zij aan de slag gaat. ACM heeft wettelijke middelen om in te grijpen als bedrijven zich niet aan de regels houden.

Als ACM één of meer meldingen krijgt waaruit blijkt dat een bedrijf structureel de regels overtreedt, dan kan zij bijvoorbeeld een bepaalde sector extra gaan controleren, een onderzoek doen naar een bedrijf of bij een overtreding een boete geven aan een bedrijf.

ACM bepaalt als toezichthouder zelf wanneer ze in actie komt. Dit is afhankelijk of een klacht betrekking heeft op het terrein van de toezichthouder, de overtreding ernstig en structureel is, het aantal klachten en de omvang van de schade voor consumenten.

Als toezichthouder kan ACM alleen toezicht houden op bestaande regels. In Nederland hebben we de afgelopen decennia bewust de regelgeving voor het starten van een onderneming versoepeld. Dat stimuleert het ondernemerschap en daar heeft de economie – zeker ook in deze tijden – baat bij.

Vraag 7

Bent u bereid om een klachtenloket in te stellen waar gedupeerde cursisten terecht kunnen?

Antwoord 7

Ik ben van mening dat een klachtenmeldpunt voor gedupeerde cursisten een zaak is van de rijkschoolbranche zelf. Zo heeft het CBR bijvoorbeeld een meldpunt voor klachten over het eigen handelen van het CBR.

Cursisten die opgelicht zijn en het gevoel hebben dat het gaat om strafbare feiten kunnen hun recht halen door een civielrechtelijke zaak te starten. Zoals in antwoord op vraag 6 aangegeven kunnen consumenten ook via ConsuWijzer klachten en vragen indienen.

Vraag 8

Deelt u de mening dat het CBR rijkscholen die het te bont maken uit moet kunnen schrijven uit het register, waardoor deze rijkscholen geen examens meer kunnen aanbieden en verdwijnen?

Antwoord 8

Nee, die mening deel ik niet. Het CBR heeft noch de verantwoordelijkheid noch de expertise om zich in te laten met het economisch reilen en zeilen van individuele rijkscholen. Financiële malversaties of het niet leveren van

contractueel overeengekomen producten door individuele rijsscholen is een zaak van de rijsschoolbranche en de cursisten zelf.

Vraag 9

Welke stappen worden er nu ondernomen om te komen tot een nieuwe en sterke brancheorganisatie voor alle rijsscholen?

Antwoord 9

Het kenmerk van een brancheorganisatie is dat de branche zich daarin zelf organiseert. Ik laat het aan de rijsschoolbranche zelf over hoe zij zichzelf het beste kan organiseren. Ik zie voor een nieuwe brancheorganisatie en voor het opnieuw organiseren van de branche geen rol voor de overheid.